

**Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого**

**Навчально–методичний посібник
для практичних занять та самостійної роботи
з навчальної дисципліни**

**«ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКОНАННЯ СУДОВИХ
РІШЕНЬ»**

галузь знань 26 «Цивільна безпека»
освітньо-кваліфікаційний рівень «Магістр» (відповідно до ECTS)
спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність»

Затверджено на засіданні кафедри цивільної юстиції та адвокатури
(протокол № 8 від 17 травня 2024 р.)

Харків – 2024

Навчально–методичний посібник для практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ». Харків, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2024.

Укладачі:

д.ю.н. проф. К.В.Гусаров

к.ю.н., доц. Д. М. Сібільов

к.ю.н., ас. М. В. Шпак

Електронне видання

ВСТУП

Навчальний курс **«ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ»** передбачає вивчення основних питань виконавчого провадження та судового контролю за виконанням судових рішень.

Практичні заняття проходять у формі розв'язання завдань та складання документів. При підготовці до занять у результаті самостійної роботи студенти мають опанувати нормативну базу і рекомендовану літературу, доопрацювати конспекти лекцій. Виконуючи завдання, слід вивчити умови, дати юридичний аналіз наведених обставин, відповісти на всі теоретичні і практичні запитання і викласти відповіді письмово у вигляді розгорнутих, обґрунтованих і мотивованих рішень з посиланням на певні норми права. Складання документів стосовно виконавчого провадження та судового контролю за виконанням судових рішень відбувається згідно з вимогами чинного законодавства.

На практичних заняттях перевіряється ступінь засвоєння студентами теорії виконавчого провадження та судового контролю за виконанням судових рішень з відповідних питань, законодавства та практики його застосування.

В результаті вивчення цієї навчальної дисципліни студенти повинні:

- **знати** функції виконавчого провадження та судового контролю за виконанням судових рішень; суть і значення процесуальної форми виконавчого провадження та судового контролю за виконанням судових рішень; джерела виконавчого провадження та судового контролю за виконанням судових рішень; правовий статус суб'єктів виконавчого провадження та судового контролю за виконанням судових рішень, їх права та обов'язки; чинні норми законодавства, які регулюють виконавче провадження та судового контролю за виконанням судових рішень; зміст правових інститутів; суть процесуальних актів виконавчого провадження та судового контролю за виконанням судових рішень;

- **розуміти** процесуальні особливості виконання рішень судів ті інших органів та судового контролю за виконанням судових рішень;

- **вільно орієнтуватися** у системі законодавства, що регулює виконавче провадження та судовий контроль за виконанням судових рішень;

- **уміти** правильно тлумачити та застосовувати норми законодавства, яке регулює виконавче провадження та судовий контроль за виконанням судових рішень; складати документи виконавчого провадження та судового контролю за виконанням судових рішень; аргументувати власну точку зору та прийняти за конкретним завданням рішення.

Також навчальна дисципліна **«ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ»** призначена для ознайомлення майбутніх магістрів із проблемами виконавчого провадження. Переслідується мета надання студентам знань у галузі теорії та практики застосування права на

подання скарг у виконавчому провадженні.

Побудова курсу направлена також на:

- поглиблене вивчення нормативно-правової бази регулювання суспільних відносин щодо судового контролю за виконанням судових рішень та відповідної судової практики;
- опанування усіх основних аспектів процедур судового контролю за виконанням судових рішень;
- розуміння правового становища усіх учасників процедур судового контролю за виконанням судових рішень;
- аналіз проблемних питань, колізій, прогалин правового регулювання процедур судового контролю за виконанням судових рішень, пошук шляхів їх подолання з метою захисту прав та інтересів фізичних та юридичних осіб.

Місце навчальної дисципліни в структурі освітньо-професійної програми: приступаючи до вивчення дисципліни «**ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ**» студент повинен вивчити такі дисципліни, як: Теорія держави і права (Теорія права), Конституційне право України, Цивільне право України, Господарське право, Судочинство в господарських судах, Цивільний процес.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ»

1. Загальні положення виконавчого провадження

Доступність правосуддя та виконавче провадження. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод та виконавче провадження. Виконавче провадження як частина судового розгляду. Виконавче провадження як галузь права. Предмет і метод виконавчого провадження як галузі права. Питання ефективної діяльності Державної виконавчої служби. Джерела виконавчого провадження. Сучасні науково-правові проблеми виконавчого провадження. Моделі виконавчого провадження. Ефективність виконавчого провадження, статистика належного виконання рішень судів та інших органів. Принципи виконавчого провадження.

Органи, які здійснюють виконання рішень. Правовий статус державного виконавця та приватного виконавця, їх повноваження. Сторони виконавчого провадження, їх правосуб'єктність, права та обов'язки. Представництво сторін. Правонаступництво. Множинність сторін у виконавчому провадженні. Особи, які сприяють здійсненню виконавчого провадження (експерти, спеціалісти, перекладачі, поняті), їх права та обов'язки.

Процесуальна форма виконавчого провадження. Виконавчі документи як підстава виконання. Добровільне виконання рішень. Місце виконання рішення. Відкладення проведення виконавчих дій. Відстрочка і розстрочка, встановлення чи зміна способу і порядку виконання рішення. Зупинення виконавчого провадження. Закінчення виконавчого провадження. Повернення виконавчого документу. Відновлення виконавчого провадження. Витрати, пов'язані з проведенням виконавчих дій. Виконавчий збір. Строки пред'явлення виконавчих документів до виконання. Переривання строку давності, поновлення пропущеного строку для пред'явлення виконавчих документів для виконання. Строки здійснення виконавчого провадження, їх поновлення і продовження. Заходи примусового виконання рішень.

2. Окремі процесуальні аспекти виконавчого провадження

Прийняття виконавчих документів до виконання. Відмова у відкритті виконавчого провадження. Відкриття виконавчого провадження. Пред'явлення виконавчого документа до виконання. Наслідки порушення вимог, які пред'являються до виконавчого документа.

Порядок звернення стягнення на майно боржника. Звернення стягнення на майно боржника, яке знаходиться у інших осіб. Органи, які здійснюють примусову реалізацію майна. Звернення стягнення на нерухоме майно (будинок, квартиру, приміщення, земельну ділянку). Опис та арешт майна, зберігання майна. Обмеження права користування майном. Оцінка майна. Електронні

торги щодо реалізації майна. Наслідки реалізації майна. Майно, на яке не може бути звернено стягнення. Стягнення періодичних платежів. Особливості звернення стягнень на заробітну плату, пенсію, стипендію та інші доходи. Порядок виконання рішень про стягнення аліментів. Доходи, на які не може бути звернено стягнення.

Особливості виконання рішень по немайнових спорах. Відкриття виконавчого провадження у немайнових спорах. Добровільне виконання. Процесуальні дії державних виконавців при невиконанні рішень по немайнових спорах. Виконання рішень, за якими боржник зобов'язаний вчинити певні дії або утриматись від їх вчинення. Строки виконання рішень по немайнових спорах. Особливості виконання рішень про виселення, вселення та примусовий обмін. Виконання рішень про поновлення на роботі. Виконання рішень про відібрання дитини.

Звернення стягнення на майно боржника юридичної особи. Звернення стягнення на заставлене майно. Звернення стягнення на предмет іпотеки за виконавчим написом нотаріуса або за рішенням суду. Стягнення дебіторської заборгованості. Звернення стягнення на частку в спільному майні. Звернення стягнення в разі банкрутства боржника. Виконання рішення про заборону діяльності і об'єднання громадян. Зведене виконавче провадження. Виконання рішень третейських судів. Виконавче провадження з іноземним елементом.

3. Загальні засади судового контролю за виконанням судових рішень

Право на звернення із скаргою до суду в рамках судового контролю за виконанням судових рішень. Подання скарги в рамках судового контролю за виконанням судових рішень. Строки для звернення зі скаргою в рамках судового контролю за виконанням судових рішень. Розгляд скарги в рамках судового контролю за виконанням судових рішень. Судове рішення за скаргою в рамках судового контролю за виконанням судових рішень. Розподіл витрат, пов'язаних з розглядом скарги в рамках судового контролю за виконанням судових рішень. Виконання ухвали суду в рамках судового контролю за виконанням судових рішень.

4. Особливості судового контролю за виконанням судових рішень

Особливості, коли сторони виконавчого провадження мають право звернутися до суду із скаргою, якщо вважають, що рішенням, дією або бездіяльністю державного виконавця чи іншої посадової особи органу державної виконавчої служби або приватного виконавця під час виконання судового рішення, ухваленого відповідно до ЦПК України, порушено їхні права чи свободи.

Особливості подання скарги в рамках судового контролю за виконанням судових рішень.

Особливості та проблеми строків для звернення зі скаргою в рамках судового контролю за виконанням судових рішень.

Проблеми розгляду судом скарги в рамках судового контролю за виконанням судових рішень. Проблематика прийняття судового рішення за скаргою в рамках судового контролю за виконанням судових рішень.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Поняття та система виконавчого провадження.

Питання для обговорення:

1. Загальні та спеціальні положення Закону України «Про виконавче провадження» (2016 р.).
2. Принципи виконавчого провадження.
3. Суб'єкти виконавчого провадження.
4. Виконавче провадження в системі цивільної юрисдикції.

Тема 2. Моделі виконавчого провадження

(колоквіум)

Питання для обговорення:

1. Публічно-правова модель виконавчого провадження.
2. Приватно-правова модель виконавчого провадження.
3. Змішана модель виконавчого провадження.

Питання для обговорення:

1. Поняття та види джерел виконавчого провадження.
2. Вплив судової практики на норми виконавчого провадження.

Задачі:

1. Федоров звернувся до державної виконавчої служби з виконавчим листом та заявою про відкриття виконавчого провадження. Розглянувши надані йому документи, державний виконавець з'ясував, що у виконавчому листі відсутній індивідуальний ідентифікаційний номер боржника (фізичної особи) та на цій підставі відмовив у відкритті виконавчого провадження.

Надайте юридичну оцінку ситуації. Якими нормами повинен керуватися державний виконавець при здійсненні своєї діяльності?

2. На виконання рішення Київського районного суду м. Харкова було видано виконавчий лист, за яким мало бути стягнуто з Гриненка на користь Климова заборгованість у розмірі 8450 грн. Климов звернувся із вказаним листом та заявою про відкриття виконавчого провадження до Московського відділу державної виконавчої служби міста Харків ГТУЮ у Харківській області, за місцем проживання боржника. Державний виконавець відмовив у відкритті виконавчого провадження. Вважаючи таку відмову незаконною, Климов вирішив її оскаржити в судовому порядку.

Оскільки відділ державної виконавчої служби знаходився на території, що підсудна Московського районному суду м. Харкова, то саме до цього суду звернувся зі скаргою Климов. Однак судом було повернуто скаргу із зазначенням, що оскільки оскаржується дії суб'єкта владних повноважень, то потрібно звертатись до Окружного адміністративного суду м. Харкова.

Проаналізуйте ситуацію та з'ясуйте, до якого суду можуть бути оскаржені дії чи бездіяльність державного виконавця.

3. Громадянин Пилипенко звернувся за захистом своїх прав до Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ). Розглянувши скаргу, ЄСПЛ встановив порушення з боку України та ухвалив відповідне рішення. Після набуття рішенням статусу остаточного, з Міністерства юстиції України до Державної виконавчої служби надійшов лист, в якому зазначено про набуття рішенням статусу остаточного та вказано вимогу відкрити відповідне виконавче провадження. Розглянувши матеріали, державний виконавець відмовив у відкритті виконавчого провадження, оскільки відповідно до Закону України «Про виконавче провадження», виконавче провадження відкривається за заявою стягувача, а такої заяви від нього не надійшло.

Дайте юридичну оцінку діям державного виконавця та Міністерства юстиції України.

4. Постановою Івано-Франківського міського суду Івано-Франківської області по адміністративній справі за позовом Карпенка до Департаменту соціальної політики виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради про визнання дій неправомірними та зобов'язання виплатити недоплачені кошти на щорічну допомогу на оздоровлення за 2011 рік виходячи з розміру п'яти мінімальних заробітних плат, встановленої Законом України «Про державний бюджет» на момент виплати, а саме, стягнути із Департаменту соціальної політики виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради щорічну допомогу на оздоровлення за 2011 рік в сумі 5615 грн. Карпенко звернувся до державної виконавчої служби із заявою про відкриття виконавчого

провадження однак державний виконавець відмовив у відкритті виходячи з того, що виконання рішень суду про стягнення коштів, боржником за якими є державний орган, здійснюється тим відділенням державної казначейської служби України в якому обслуговується боржник.

Карпенко звернувся до органів державної казначейської служби, однак останні зазначили, що виконання рішень суду про зобов'язання вчинити певні дії щодо майна, боржником за якими є державний орган, державне підприємство, юридична особа, здійснюється в порядку, встановленому Законом України "Про виконавче провадження", тобто державною виконавчою службою.

Надайте вичерпну юридичну консультацію Карпенку із урахуванням діючого законодавства та судової практики.

5. 25 лютого 2016 державним виконавцем Першого Малиновського відділу ДВС Одеського МУЮ було відкрито виконавче провадження про стягнення з Ільченко на користь Губарєва заборгованості за договором позики, та було направлено відповідну постанову боржникові. В постанові боржнику було запропоновано добровільно виконати вимоги виконавчого документу в строк до 4.03.2016 та попереджено, що в разі невиконання рішення в наданий строк його виконання буде здійснено в примусовому порядку зі стягненням виконавчого збору в розмірі 10 % від суми стягнення та витрат, пов'язаних з проведенням виконавчих дій. Після сливу строку для добровільного виконання, постановою державного виконавця від 4.03.2016 стягнуто з боржника виконавчий збір в розмірі 4358 грн. 94 коп.

У вересні 2016 року, під час вчинення правочину, Ільченко дізналася про накладення арешту на майно та заборону його відчуження. Для врегулювання ситуації вона звернулася до державної виконавчої служби. На думку Ільченко накладення арешту на майно та стягнення виконавчого збору є незаконним, оскільки у зв'язку з порушенням вимог ч. 1 ст. 31 закону «Про виконавче провадження» вона не була своєчасно повідомлена про відкриття виконавчого провадження і проведення виконавчих дій. Постанова була направлена поштою звичайним листом, та згідно з відміткою на конверті надійшла на пошту 30.03.2016. Після отримання постанови про відкриття виконавчого провадження від 25.02.2016 звичайною поштою вона 21.04.2016 сплатила заборгованість перед Губарєвим в розмірі 45589 грн. 41 коп. на розрахунковий рахунок Малиновського відділу ДВС Одеського МУЮ.

У відповідь державний виконавець зазначив, що відповідно до копії меморіального ордеру від 21.04.2016 Ільченко дійсно сплатила на рахунок першого Малиновського відділу ДВС Одеського МУЮ кошти у розмірі 45589 грн. 41 коп. Грошова сума 45589 грн. 41 коп., яку Ільченко сплатила 21.04.2011, була розподілена наступним чином: стягувачу— 41577 грн. 32 коп. (при сумі боргу за рішенням суду 45589 грн. 41 коп.), витрати по провадженню 50 грн.,

виконавчий збір — 3962 грн. 09 коп. У зв'язку з неповною сплатою суми боргу постановою від 2.08.2016 було накладено арешт на майно Ільченко і заборонено здійснювати в межах стягнення його відчуження.

Проаналізуйте ситуацію враховуючи норми діючого законодавства та судової практики.

6. Рішенням Марганецького міського суду Дніпропетровської області від 4 лютого 2015 року стягнуто солідарно з ДП «Трансмаш» на користь Соколова 200 тис. грн. на відшкодування моральної шкоди. 7 травня 2015 року старший державний виконавець Кіровського відділу державної виконавчої служби Дніпропетровського міського управління юстиції (далі – Кіровське ВДВС Дніпропетровського МУЮ) прийняв постанову про відкриття виконавчого провадження на підставі виконавчого листа, виданого на підставі зазначеного судового рішення, та надав строк до 13 травня 2015 року для добровільного виконання постанови. 13 травня 2015 року ДП перерахувало на користь Соколова 166 тис. 243 грн. 60 коп. та на користь держави обов'язковий платіж у розмірі 337 тис. 56 грн. 40 коп. відповідно до вимог статті 168 Податкового кодексу України (далі – ПК України). 6 листопада 2015 року, не роблячи жодних примусових дій по виконанню рішення суду від 4 лютого 2015 року, старший державний виконавець Кіровського ВДВС Дніпропетровського МУЮ прийняв постанову про стягнення виконавчого збору в розмірі 3 тис. 375 грн. 64 коп.

Не погоджуючись із постановою, ДП звернулось до місцевого загального суду зі скаргою про визнання неправомірною бездіяльності Кіровського ВДВС Дніпропетровського МУЮ та зобов'язання закрити виконавче провадження.

Суд першої інстанції, розглянувши справу, постановив ухвалу про закриття провадження у справі, виходячи з того, що справа не підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства, оскільки справи щодо оскарження постанов державного виконавця про стягнення виконавчого збору, витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій і накладенням штрафу, прийнятих у виконавчих провадженнях щодо примусового виконання судових рішень у цивільних справах, належать до компетенції адміністративних судів.

Чи правомірні дії суду першої інстанції? Яким чином розмежовується компетенція загальних та адміністративних судів при розгляді питань щодо оскарження дій чи бездіяльності державного виконавця?

Тема 4. Юридичні факти в системі виконавчого провадження.

Питання для обговорення:

1. Поняття та сутність юридичних фактів у виконавчому провадженні.
2. Фіксація юридичних фактів у виконавчому провадженні.

Задачі:

1. Під час опису майна боржника державний виконавець запросив сусідів в якості понятих. Поняті відмовились підписувати акт опису та арешту майна на тій підставі, що вони не бачили дій, які державний виконавець вчиняв у сусідній кімнаті.

Які помилки були допущені при вчиненні процесуальних дій? Які наслідки таких помилок?

2. Бондаренко рекомендованим листом надіслав до Київського відділу державної виконавчої служби міста Харків ГТУЮ у Харківській області виконавчий лист про стягнення з ТОВ “А” заборгованості по заробітній платі. Державний виконавець, з’ясувавши, що ТОВ “А” знаходиться в Московському районі м. Харкова, повернув йому документи без ухвалення постанови, зазначивши в супровідному листі про помилку у визначенні підвідомчості.

Проаналізуйте ситуацію. Які документи повинні бути подані заявником для відкриття виконавчого провадження? Яким чином повинні були діяти заявник та державний виконавець?

3. Під час виконання судового рішення державним виконавцем було вирішено провести опис та арешт майна боржника. В день та час, призначені державним виконавцем для проведення арешту, представник боржника (юридичної особи), який був повідомлений про день, час та місце проведення виконавчих дій – не з’явився.

Як має діяти державний виконавець? А якщо не з’явився один з понятих та суб’єкт оціночної діяльності – суб’єкт господарювання? Чи вправі в цьому разі державний виконавець проводити арешт майна боржника?

4. Під час примусового виконання наказу господарського суду юрист

підприємства заявив клопотання про допуск його до виконавчого провадження як представника боржника. Державний виконавець відмовив в задоволенні такого клопотання, зазначивши, що в наданій юристом довіреності немає спеціального зазначення про можливість представництва інтересів підприємства у виконавчому провадженні. Юрист вважає таку відмову неправомірною, оскільки він є єдиним юристом підприємства-боржника.

Хто правий в цій ситуації? Яким чином оформлюються права представників?

5. В рамках примусового виконання судового рішення державний виконавець повинен був вилучити у боржника автомобіль для передання його заявникові. Вказаний автомобіль знаходився на охоронюваній стоянці, сторож якої відмовився передавати автомобіль державному виконавцеві. На думку сторожа, оскільки він несе відповідальність за схоронність ввіреного йому автомобіля, то він має право передавати його тільки тій особі, яка поставила транспорт на стоянку.

Як діяти державному виконавцеві?

6. Для примусового виконання до Державної виконавчої служби надійшло посвідчення КТС про стягнення заробітної плати. Державний виконавець відмовив у відкритті виконавчого провадження, посилаючись на те, що посвідчення КТС не містило такого обов'язкового реквізиту як печатка. Представник КТС, оскаржуючи відмову у відкритті виконавчого провадження, повідомив, що КТС не є юридичною особою, а тому не має печатки.

Як слід вирішити дану ситуацію? Які обов'язкові реквізити виконавчого документа?

Тема 5. Відповідальність суб'єктів виконавчих правовідносин.

Питання для обговорення:

1. Цивільно-правова відповідальність.
2. Адміністративно-правова відповідальність.
3. Кримінально-правова відповідальність

Задачі:

1. Судовим рішенням Петренка було зобов'язано знести самочинно збудований кіоск. Після відкриття виконавчого провадження боржникові було надано можливість самостійно виконати рішення, однак після спливу строку на добровільне виконання, вказаний кіоск залишився на місці. Для уникнення подальших ускладнень державний виконавець викликав боржника, однак останній проігнорував виклик.

Які дії має вчинити державний виконавець? Чи можна притягнути боржника до юридичної відповідальності?

2. Рішенням суду Майстренка було поновлено на роботі на посаді економіста ТОВ "Б" та присуджено заробітну плату за час вимушеного прогулу. Після відкриття виконавчого провадження на виконання вказаного рішення, Майстренко звернувся до свого роботодавця, розраховуючи на його добровільне виконання, однак за наказом директора ТОВ "Б" охорона не пропустила його на об'єкт. Одночасно директор звернувся до юриста з проханням роз'яснити, які наслідки можуть настати у випадку невиконання рішення.

Надайте юридичну консультацію по справі.

3. На підставі виконавчого листа державний виконавець прибув на місце проживання боржника для накладення арешту на майно. Боржник відмовився впустити державного виконавця, за що останнім було накладено штраф в розмірі 500 гривень.

Чи правомірні дії державного виконавця? Хто та в якому порядку має право накладати штрафи за невиконання вимог державного виконавця?

4. В межах виконавчого провадження про стягнення з Капранова грошової суми, державний виконавець наклав арешт на автомобіль, який належить боржнику. Оскільки місцезнаходження автомобіля було невідомим, матеріали були надіслані до Національної поліції. У подальшому державний виконавець встановив, що в результаті втрати постанови в канцелярії Національної поліції арешт не був реально накладений, автомобіль не було поставлено в розшук, а Капранов за цей час продав автомобіль іншій особі. На цій підставі державний виконавець наклав штраф на начальника управління Національної поліції.

Начальник управління звернувся до начальника Головного територіального управління юстиції із заявою про скасування штрафу, посиляючись на наступні обставини. По-перше, постанова державного виконавця була втрачена не ним, а співробітником канцелярії, а по-друге, він не є учасником виконавчого провадження стосовно Капранова. Таким чином, штраф на нього не може бути накладено.

Проаналізуйте ситуацію. Чи є в даному випадку Національна поліція учасником виконавчого провадження? Якщо так, то начальник чи працівник канцелярії повинен відповідати за втрату документа та невиконання законних вимог державного виконавця?

5. Відповідно до судового наказу місцевого суду, в рахунок погашення заборгованості за комунальні послуги з Чурсіна стягнуто 1340 грн. В рамках відкритого виконавчого провадження Чурсіну було запропоновано добровільно сплатити зазначену суму. Оскільки на думку Чурсіна ніяких боргів за надання комунальних послуг за ним не було, він вирішив проігнорувати вказану пропозицію державного виконавця.

Які наслідки ухилення від виконання судового рішення майнового характеру?

6. В рамках виконавчого провадження, боржникові було направлено постанову про відкриття виконавчого провадження від 12 серпня 2015 року, в якій зазначено про необхідність сплати заборгованості за кредитним договором в розмірі 11240 грн. та аліментів. Боржник добровільно рішення не виконав, у зв'язку з чим державним виконавцем розпочато процедуру примусового виконання рішення, та зокрема, винесено постанову про арешт коштів боржника.

Станом на 25 березня 2016 року, від боржника не надійшло жодного платежу за аліментами чи іншими зобов'язаннями. Крім того, державному виконавцеві стало відомо про відкриття боржником нових рахунків в банківських установах.

Які вимоги законодавства порушив боржник? Яка відповідальність за вказані порушення?

Тема 6. Межі майнових стягнень.

Питання для обговорення:

1. Майнові стягнення з фізичних осіб.
2. Майнові стягнення з юридичних осіб.
3. Майнові стягнення з держави, державних установ та державних підприємств.

Задачі:

1. 19.09.2014 р. державним виконавцем Другого Малиновського ВДВС ОМУЮ за заявою ПАТ "УСК "ГАРАНТ-АВТО" від 17.09.2014 р. відкрито виконавче провадження з виконання наказу № 10/17-3202-2013, який виданий господарським судом Одеської області 01.11.2013 р. на примусове виконання рішення від 17.10.2013 р. № 10/17-3202-2013, боржнику надано строк на добровільне виконання рішення суду до 26.09.2014 р.

21.09.2014р. до Другого Малиновського Відділу ДВС Одеського МУЮ надійшла заява голови ліквідаційної комісії Товариства з обмеженою відповідальністю "Лізингова компанія ГАРАНТ", у якій останній повідомив, що відповідно до рішення загальних зборів учасників Товариства з обмеженою відповідальністю "Лізингова компанія ГАРАНТ" від 27.07.2013 р. було прийнято рішення про припинення юридичної особи, початок ліквідаційної процедури та призначена ліквідаційна комісія. В заяві містилось прохання передати ліквідаційній комісії Товариства з обмеженою відповідальністю "Лізингова компанія ГАРАНТ" усі виконавчі документи, які передані до Другого Малиновського Відділу ДВС Одеського МУЮ. До заяви додано копію витягу з ЄДР юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців та копію протоколу загальних зборів учасників Товариства з обмеженою відповідальністю "Лізингова компанія ГАРАНТ" від 27.07.2013 р. № 234.

24.09.2014 р. державним виконавцем винесено постанову про закінчення виконавчого провадження.

Чи правомірні дії державного виконавця?

2. В. звернулася до суду та просить визнати протиправною відмову відповідача у прийнятті до виконання виконавчого документа та зобов'язати Управління Державної казначейської служби України прийняти до виконання та виконати виконавчий лист, виданий Овруцьким районним судом 22.10.2015 року на виконання рішення Овруцького районного суду від 12.08.2015 року про стягнення з управління Пенсійного фонду України в Овруцькому районі на її користь неодержаної за життя її померлим чоловіком пенсії.

Постановою Овруцького районного суду Житомирської області від 23 квітня 2016 року позов В. задоволено частково. Постановлено визнати протиправною відмову Управління Державної казначейської служби України в Овруцькому районі Житомирської області від 04.03.2016 року за № 05-08-1/799 у прийнятті до виконання виконавчого листа, виданого Овруцьким районним судом Житомирської області 22.10.2015 року по справі № 286/2555/15-ц, про стягнення з Управління Пенсійного фонду України в Овруцькому районі Житомирській області на її користь коштів.

Апеляційна скарга мотивована тим, що суд першої інстанції, приймаючи рішення у справі, не дав правової оцінки тому, що в органах Казначейства відкриті рахунки органів Пенсійного фонду лише для зарахування коштів єдиного внеску, а не для отримання фінансування та проведення видатків, зокрема щодо оплати пенсій, підвищення пенсій непрацюючим пенсіонерам, додаткової пенсії за шкоду заподіяну здоров'ю тощо. Фінансування пенсійних виплат та видатків на утримання органів Пенсійного Фонду України проводяться не через рахунки в органах Казначейства, а через рахунки, відкриті в банках (відповідно до п. 2 ст. 76 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», яким передбачено, що кошти Пенсійного фонду зараховуються на єдиний рахунок Пенсійного фонду і зберігаються на окремих рахунках територіальних органів Пенсійного фонду в уповноваженому банку»).

Чинним законодавством, зазначається в апеляційній скарзі, не передбачено повноважень органу Казначейства на здійснення списання коштів з рахунків боржника відкритих в банківських установах, натомість дані права мають органи Державної виконавчої служби відповідно до положень Закону України «Про виконавче провадження».

Чи підлягає апеляційна скарга задоволенню? Надайте аргументацію з посиланням на рішення ЄСПЛ.

3. За заявою КП “ХТМ” було відкрите виконавче провадження щодо примусового виконання судового наказу про стягнення з М. на користь КП “ХТМ” заборгованості за оплату житлово-комунальних послуг. Під час пошуку майна боржника було виявлено, що у боржника-фізичної особи немає майна, яке б було зареєстровано саме за боржником. В той же час, представник стягувача

повідомив державного виконавця про те, що боржник перебуває у зареєстрованому шлюбі із громадянкою Н.

Як повинен діяти державний виконавець? Чи допускається стягнення на майно, що перебуває у спільній сумісній власності? Чи змінилась б відповідь, якби боржник перебував не в зареєстрованому шлюбі, а у фактичних шлюбних відносинах?

4. 20 вересня 2015 року ПАТ «Промінвестбанк» в особі Обласного відділення ПАТ «Промінвестбанк» в м. Запоріжжя звернувся до суду із заявою про встановлення способу і порядку виконання рішення суду. В обґрунтування вимог зазначив, що рішенням суду від 02.11.2011 року в рахунок погашенням заборгованості за кредитним договором у розмірі 2196366,50 гривень звернуто стягнення на предмет іпотеки нежитлового будівлю № 35 по вулиці виноградній в місті Маріуполі, яка на праві власності належить ОСОБА_1, шляхом реалізації з прилюдних торгів за початковою ціною 1963489,00 гривень. З дати проведення останньої оцінки майна у виконавчому провадженні минуло понад 4,5 роки і не є актуальною. Просить змінити порядок виконання судового рішення шляхом встановлення початкової вартості предмету іпотеки на рівні не нижчому за звичайні ціни на цей вид майна, на підставі оцінки, проведеної суб'єктом оціночної діяльності (незалежним експертом) під час проведення виконавчого провадження.

Пізніше цей же суд у цій же справі за заявою ПАТ «Банк» знову змінив порядок виконання рішення від 02.11.2011, враховуючи посилання заявника на те, що початкова ціна реалізації була визначена станом на 22.04.2011 і на сьогодні є завищеною та втратила актуальність, встановив порядок виконання рішення суду шляхом реалізації предмета іпотеки з прилюдних торгів за початковою ціною реалізації не нижче за звичайні ціни на цей вид майна на підставі оцінки суб'єкта оціночної діяльності, здійсненої у процедурі виконавчого провадження

Чи було допущено порушення законодавства про виконавче провадження?

5. Державний виконавець Другого відділу державної виконавчої служби Тернопільського міського управління юстиції звернувся в суд із поданням про звернення стягнення на кошти в розмірі 14013,44 грн. які належать Д. та які перебувають на депозитному рахунку Територіального управління Державної судової адміністрації України в Тернопільській області, з підстав невиконання боржником у добровільному порядку вимоги щодо примусового виконання виконавчого листа від 06.03.2013 року про стягнення з Д. на користь Ю. заборгованості в розмірі 12712,22 грн.

Суд відмовив в задоволенні клопотання виходячи з того, що державним виконавцем не надано жодного доказу, котрий підтверджував би зазначений

ним факт належності коштів, на котрі він просить звернути стягнення, саме боржнику, а не будь-кому іншому, а тому і немає законної можливості задовольнити подання.

Чи правомірні дії суду? Який порядок звернення стягнення на майно боржника, яке знаходиться в інших осіб?

6. В рамках відкритого виконавчого провадження про стягнення аліментів державним виконавцем було видано постанову, відповідно до якої із заробітної плати боржника мало бути стягнуто 30 %.

Через деякий час стягувач звернулася до державного виконавця з клопотанням про звернення стягнення на майно боржника, оскільки вже два місяці не було жодної сплати аліментів з боку останнього. Розглянувши клопотання, державний виконавець постановив звернути стягнення на майно боржника.

В свою чергу боржник оскаржив вказану постанову, оскільки вже відбувається звернення стягнення на його заробітну плату. Крім того, боржник звертав увагу на порушення державним виконавцем вимог законодавства, оскільки останній не надав боржнику строк для самостійного виконання рішення.

Надайте правову оцінку ситуації.

Тема 7. Виконання рішень іноземних судів.

Питання для обговорення:

1. Загальні умови виконання рішень іноземних судів
2. Виконання рішень майнового характеру.
3. Виконання рішень немайнового характеру.

Задачі:

1. Компанія “Vanco Prykerchenska Ltd” 18.04.2015 р. звернулася до суду із клопотанням, яким просить визнати в Україні остаточне рішення (на узгоджених умовах сторін) Арбітражного інституту Торгівельної палати м. Стокгольма (Швеція) від 28.12.2014 р. у справі V (91/2012) між компанією “Vanco Prykerchenska Ltd” та Державою Україна, яким між сторонами затверджено мирову угоду від 29.11.2014 р. (додаток А до рішення) разом із додатком № 1 до мирової угоди.

Які дії має вчинити суд після надходження зазначеного клопотання?

2. АТ «Банк» звернулось до суду з клопотанням про надання дозволу на примусове виконання на території України рішення Комерційного суду (відділення Королівської лави, Високого суду правосуддя Сполученого Королівства Великобританії та Північної Ірландії) від 23 листопада 2015 року у справі № 2012 Том 1099 d в частині стягнення з компанії «ЗРЛ Бетейлиганс Ей Джі» (ZRL BETELIGUNGS AG) на користь АТ «Банк» суми боргу.

Звертаючись до суду з даним клопотанням, представник стягувача посиляється на те, що на території Печерського району м. Києва значиться зареєстрованим засноване боржником Дочірнє підприємство «Юпітер Трейд», а відтак заява має розглядатися за місцезнаходженням боржника.

Яке рішення повинен прийняти суд? Які правила підсудності щодо питань про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду?

3. Ухвалою Святошинського районного суду м. Києва задоволено клопотання представника ВАТ «Фіннмебель» про надання дозволу на визнання та виконання на території України рішення Арбітражного суду м. Санкт-Петербурга Ленінградської області Російської Федерації від 25.03.2010 року про стягнення заборгованості з ВАТ ПК «Інтердор», яке надійшло до суду від Головного управління юстиції у м. Києві з посиланням на Конвенцію про правову допомогу і правові відносини по цивільних, сімейних і кримінальних справах (Мінськ, 1993) (далі – Мінська Конвенція) та розділ V Інструкції про порядок виконання міжнародних договорів з питань надання правової допомоги в цивільних справах щодо вручення документів, отримання доказів та визнання і виконання судових рішень, затвердженої наказом Міністерства юстиції України та Державної судової адміністрації України від 27.06.2008 № 1092/5/54, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 02.07.2008 за № 573/15264 (№ 2-к/759/4/13).

Чи правомірні дії суду? Який порядок подання клопотання про надання дозволу на визнання та виконання іноземних арбітражних рішень?

4. У жовтні 2014 року товариство з обмеженою відповідальністю «Разелев-Ком» звернулось до суду з клопотанням про поновлення строку на пред'явлення рішення іноземного суду до примусового виконання та про надання дозволу на примусове виконання на території України рішення Економічної Апеляційної Палати Республіки Молдова від 9 лютого 2010 року у справі № 2є-57/10 про стягнення з відкритого акціонерного товариства «Енергомаш експорт» (Білорусь) 12 000 000 доларів США.

В обґрунтування клопотання посилялось на те, що вказане рішення ухвалено відповідно до вимог діючого законодавства Молдови, набрало

чинності і боржником виконано добровільно шляхом часткового погашення боргу у розмірі 5 999 977,62 доларів США.

Зазначало, що строк виконання зазначеного рішення переривався частковим його виконанням, а також тим, що виконавчий документ знаходився у відділі по виконанню Буюкань Департаменту по виконанню Міністерства юстиції Республіки Молдова, тому просило поновити строк для пред'явлення зазначеного рішення до виконання на території України у зв'язку з тим, що лише у липні 2014 року їм стало відомо про те, що майно відповідача знаходиться на території України.

Чи підлягає клопотання про поновлення строку задоволенню? Які строки на пред'явлення рішення іноземного суду до примусового виконання та про надання дозволу на примусове виконання? Які підстави для переривання такого строку та для його поновлення?

5. С.Н. звернувся до Шепетівського міськрайонного суду Хмельницької області з клопотанням про визнання в Україні рішення Вищого Суду Нью Джерсі округ Пассаїк Сполучені Штати Америки від 23 серпня 2011 року про розірвання шлюбу між С. П. та С. Н.

Розглянувши клопотання, суд відмовив у його задоволенні виходячи з того, що між Україною та США міжнародні договори про правову допомогу і правові відносини у цивільних і сімейних справах не укладались.

С. Н. Оскаржив вказану відмову до апеляційної інстанції. Розглянувши скаргу, Апеляційний суд Хмельницької області зазначив, що з висновком суду першої інстанції погодитися не можна та в підтвердження своєї позиції наводить наступне обґрунтування. Відповідно до п. 4 постанови Пленуму Верховного Суду України від 24 грудня 1999 року № 12 «Про практику розгляду судами клопотань про визнання й виконання рішень іноземних судів та арбітражів і про скасування рішень, постановлених у порядку міжнародного комерційного арбітражу на території України» в разі коли держава, про виконання рішення якої надійшло клопотання, не є учасницею договору, суди України не розглядають цього клопотання і відмовляють у його прийнятті, а якщо справу було заведено – закривають провадження у справі. З урахуванням викладеного, Апеляційний суд вважає, що ухвала суду першої інстанції про відмову у задоволенні клопотання С. Н. підлягає скасуванню, а провадження у справі – закриттю.

Проаналізуйте зазначені судові рішення. Чи правомірні дії суду?

6. М. звернувся до Київського районного суду м. Одеси з клопотанням про визнання та звернення до виконання рішення іноземного суду, що підлягає примусовому виконанню та просив винести ухвалу про надання дозволу на примусове виконання рішення Вищого Суду штату Каліфорнія, Округ Лос-

Анджелес, держави Сполучені Штати Америки від 20.11.2012 р. по справі № ВО 553382, що набрало законної сили, а саме: визнати право власності та поділити майно, що набуто М., що мешкає: м. Одеса, пр. Шевченка, б. 12/2, кв. 56, присудивши М.: 1) 50 % нерухомого майна, розташованого за адресою: Україна, м. Одеса, вул. Проспект Шевченко, 12/2, № 56; 2) Половину інвентарю і домашні приналежності, що знаходяться у квартирі (м. Одеса, Україна); 3) Одяг, ювелірні вироби та інші особисті речі.

Чи підлягає задоволенню зазначене клопотання? Які правила визнання та виконання рішень іноземних судів? Яке право повинно бути застосоване?

Тема 8. Виконання рішень ЄСПЛ.

Питання для обговорення:

1. Юрисдикція ЄСПЛ.
2. Процедура імплементації рішення ЄСПЛ.
3. Процедура виконання рішення ЄСПЛ.

Задачі:

1. У серпні 2015 року О. М. пред'явив позов до відділу примусового виконання рішень департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України про визнання неправомірною бездіяльність головного державного виконавця відділу примусового виконання рішень департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України Медведєва О. В. та посадових осіб цього відділу щодо своєчасного виконання рішення Європейського суду з прав людини від 17 липня 2014 року; зобов'язати усунути порушення прав позивача і протягом місяця виконати рішення Європейського суду з прав людини у цій справі; стягнути з відповідача понесені позивачем фактичні витрати по вирішенню спору у досудовому порядку і моральну шкоду, заподіяну бездіяльністю.

Районний департамент державної виконавчої служби Міністерства юстиції України, заперечував проти позову, мотивуючи це тим, що заходи зобов'язального характеру щодо примусового виконання рішення національного суду, яке підлягає виконанню в рамках рішення Європейського суду з прав людини, зобов'язаний вжити той державний виконавець, на виконанні в якого перебувало рішення національного суду, а не державний виконавець відділу примусового виконання рішень департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України. Зазначає, що контроль за виконанням додаткових заходів індивідуального характеру, передбачених у рішеннях Європейського суду з прав людини, покладається на Урядового

уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини. На відділ примусового виконання рішень департаменту державної виконавчої служби покладено виконання рішень Європейського суду з прав людини лише в частині виплати стягувачеві відшкодування.

Надайте правову оцінку ситуації.

2. Європейський суд з прав людини за результатами розгляду заяви зобов'язав державу відповідача сплатити на користь заявника 10 000 євро відшкодування моральної шкоди. Враховуючи значну суму відшкодування, Секретаріат Урядового уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини звернувся до виконавчої служби із заявою про відстрочення суми відшкодування до нового бюджетного року, оскільки в поточному році вичерпано суму, передбачену бюджетом для таких виплат.

Чи правомірне клопотання Секретаріату? Хто є боржником у справах про виконання рішень Європейського суду з прав людини в частині справедливої сатисфакції?

3. 07.10.2013 року до суду надійшла заява Відділу державної виконавчої служби про заміну порядку і способу виконання рішення суду від 24 липня 2012 за позовом Міністерства юстиції України в інтересах держави Україна до З. та А. про відшкодування відповідачами збитків, завданих Державному бюджету України у сумі 225271,17 грн. на користь Державної казначейської служби України.

Отримавши 02.10.2013 р. судові рішення по цій справі було з'ясовано, що позивачем по справі виступало Міністерство юстиції України, Державна казначейська служба України була третьою особою без самостійних вимог, а також з'ясовано те, що справу розглянуто у відповідності до норм цивільного процесу.

Заявник вважає, що у виконавчому листі, виданому за рішенням суду не вірно вказано стягувача, оскільки питання відшкодування збитків, завданих Державному бюджету України внаслідок виконання рішень Європейського суду з прав людини врегульовані нормами Наказу Міністерства юстиції України від 08.11.2011 р. № 3280/5 „Про затвердження Порядку організації роботи щодо відшкодування збитків, завданих Державному бюджету України внаслідок виконання рішень Європейського суду з прав людини, відповідно до п. 7.1. якого, Департамент взаємодії з органами влади у строк до 25 числа останнього місяця кожного кварталу надає Департаменту судової роботи інформацію про стан виконання рішень, прийнятих на користь держави в особі Міністерства юстиції України. А тому заявник вважає, по справах про відшкодування збитків, завданих Державному бюджету України внаслідок виконання рішень

Європейського суду з прав людини, рішення приймаються на користь держави саме в особі Міністерства юстиції України.

Чи підлягає заява задоволенню? Хто є суб'єктами виконавчого провадження у справах про відшкодування збитків, завданих Державному бюджету України внаслідок виконання рішень Європейського суду з прав людини?

4. 27 лютого 2013 року П. звернулася до Першотравневого ДВС із заявою про відкриття провадження для виконання рішення Європейського суду з прав людини від 26.07.2012 року щодо зобов'язання боржника виконати рішення національного суду, а саме рішення Першотравневого районного суду від 09 березня 2006 року, однак державний виконавець своєю постановою від 13.03.2013 року відмовила у відкритті виконавчого провадження у зв'язку із неподанням виконавчого документа.

Чи правомірні дії П. та державного виконавця? Які документи мають бути надані для відкриття виконавчого провадження щодо примусового виконання рішення ЄСПЛ?

5. 12.12.2013 р. ЄСПЛ ухвалено рішення на користь Р. 05.11.2014 р. Відділом примусового виконання рішень Державної виконавчої служби України було винесено постанову про закінчення виконавчого провадження з виконання рішення ЄСПЛ від 12.12.2013 р. у зв'язку з фактичним виконанням рішення.

Р. з цією постановою не погодився та звернувся з позовом до Державної виконавчої служби, обґрунтовуючи це наступним. Оскільки відповідачем при винесенні спірної постанови не було враховано вимоги ч. 1 ст. 36 Закону України «Про Національний банк України» у відповідності до яких, розмір належної справедливої сатисфакції за рішенням Європейського суду з прав людини має дорівнювати гривневому еквіваленту присудженої грошової суми у розмірі 2000 євро за офіційним курсом Національного банку України станом на день здійснення виплати та вимоги ч. 1, 2 ст. 8 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» у відповідності до яких виплата належного відшкодування має бути здійснена у тримісячний строк з моменту набуття Рішенням статусу остаточного, а зі впливом зазначеного тримісячного строку і до остаточного розрахунку на ці суми нараховуватиметься простий відсоток у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти. Внаслідок цього, рішення ЄСПЛ від 12.12.2013 р. у дійсності виконано не відповідним чином і не у повному обсязі, а грошові кошти отримані частково.

Представником відповідача надані суду письмові заперечення на позов, в яких відповідач зазначив, що державний виконавець діяв у спосіб, визначений Законом України «Про виконавче провадження», а саме: 05.11.2014 р. було винесено постанови про закінчення виконавчих проваджень на підставі Закону України «Про виконавче провадження», оскільки грошові кошти були перераховані стягувачу платіжним дорученням Міністерства юстиції України за № 2391 від 22.07.2014 р. у розмірі 31528,38 грн. (еквівалент 2000 євро), платіжним дорученням Міністерства юстиції України № 3281 від 10.06.2014 р. сплачена заборгованість за рішенням національного суду у розмірі 3840,00 грн., платіжним дорученням Міністерства юстиції України № 7414 від 10.10.2014 р. сплачена пеня за несвоєчасне виконання рішення Європейського суду з прав людини у розмірі 446,16 грн.

Зауважив, процес виплати справедливої сатисфакції не є миттєвим і може тривати декілька тижнів або місяців, що пов'язано з низкою факторів, зокрема, отримання від заявника інформації, необхідної для проведення виплати, узгодження з загальними бухгалтерськими правилами, технічні затримки властиві банківським трансакціям, вибір способів перерахунку та інше.

Яке рішення повинен прийняти суд? Проаналізуйте судову практику з даного питання.

6. 15 серпня 2015 року ТОВ «П» звернулось до Київського відділу державної виконавчої служби м. Харків Головного територіального Управління юстиції у Харківській області із заявою про відкриття виконавчого провадження для виконання рішення ЄСПЛ від 22.11.2014 р. Державний виконавець відмовив у відкритті виконавчого провадження з наступних причин: а) заява написана не на офіційному бланку юридичної особи; б) відсутній оригінал довіреності представника; в) не надано оригінальний текст та переклад рішення ЄСПЛ; г) виконання рішень ЄСПЛ підвідомчі не районному відділу ДВС, а відділу примусового виконання рішень Головного територіального Управління юстиції в області.

Чи правомірні дії державного виконавця? Проаналізуйте зазначені причини відмови у відкритті на відповідність національному законодавству.

Тема 9. Судова влада у виконавчому провадженні.

Питання для обговорення:

1. Роль суду у виконавчому провадженні.

2. Юрисдикція суду у вигляді допоміжних повноважень у виконавчому провадженні.

3. Юрисдикція суду у вигляді контрольних повноважень у виконавчому провадженні.

Задачі:

1. Під час виконавчого провадження з примусового виконання судового наказу про стягнення заборгованості за оплату житлово-комунальних послуг, державний виконавець описав майно боржника та наклав на нього арешт. Боржник, не погодившись із доцільністю накладення арешту на все майно, звернувся зі скаргою на дії державного виконавця до суду. Отримавши скаргу та перевіривши її на відповідність вимогам форми та змісту, суд постановив ухвалу про відкриття провадження у справі та, враховуючи складність справи, призначив попереднє судове засідання.

Чи правомірні дії суду? Який порядок розгляду скарг на дії державного виконавця?

2. ПАТ “К.” звернулось з позовом до М. про стягнення заборгованості за кредитним договором. Суд першої інстанції ухвалив рішення про задоволення позову. Не погодившись із рішенням, М. оскаржив вказане рішення до суду апеляційної інстанції. Суд апеляційної інстанції рішення скасував та ухвалив нове, яким відмовив в задоволенні позовних вимог. ПАТ “К.” звернулось з касаційною скаргою на вказане рішення. Розглянувши справу, Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ скасував всі рішення по справі та ухвалив нове, про часткове задоволення позову.

ПАТ “К.” звернулось до канцелярії місцевого суду за отриманням виконавчого листа, однак працівник канцелярії пояснив, що оскільки рішення було ухвалено ВССУ, то за виконавчим листом необхідно звертатися саме до канцелярії з цивільних справ ВССУ.

Чи правомірні дії працівника канцелярії? Яка процедура отримання виконавчого листа?

3. Рішенням Солом’янського районного суду м. Києва від 22.05.2016 задоволено позов Ж.І.Г. про стягнення нарахованої, але не виплаченої заробітної плати, стягнуто з ТОВ “В.А.” на користь позивача заборгованість із заробітної плати в сумі 14314 грн. та зазначено, що рішення суду в частині стягнення заробітної плати в межах суми платежу за один місяць допущено до негайного виконання, проте, яка саме сума підлягає стягненню в порядку негайного виконання судом першої інстанції, не зазначено. Відповідний виконавчий лист було надано позивачу для пред’явлення до органів виконавчої

служби.

Як повинен діяти державний виконавець у разі надходження такого виконавчого листа?

4. Київський районний суд м. Суми ухвалив рішення про стягнення з ТОВ «Н.» на користь П. заборгованості за договором оренди та видав відповідний виконавчий лист. Через 2 місяці П. Звернувся до суду із заявою про видачу дубліката виконавчого листа, оскільки оригінал було загублено. В судовому засіданні щодо вирішення вказаного питання представник боржника заперечував проти видачі дубліката, оскільки борг частково було сплачено в добровільному порядку, і тому в новому документі має бути зазначено нову суму боргу.

Чи правомірні вимоги заявника? Яке рішення повинен прийняти суд?

5. В.В.В. звернулася до районного суду м. Черкаси із заявою про видачу їй дубліката виконавчого листа, виданого на виконання рішення про стягнення з Р.Р.Р. аліментів на утримання дитини, у зв'язку із встановленням другого місця отримання доходу боржника Р.Р.Р. – пенсії.

Суд залишив заяву без руху, повідомивши, що згідно з ЦПК у разі звернення із заявою про видачу дубліката виконавчого листа або судового наказу заявник повинен сплатити судовий збір.

Чи правомірні дії суду?

6. Жовтневий районний суд м. Кривого Рогу, ознайомившись із мировою угодою, переданою Жовтневим відділом ДВС Криворізького міського управління юстиції, дійшов висновку про залишення без розгляду мирової угоди, укладеної між сторонами виконавчого провадження — С.В.М. та ТОВ «Х.», пославшись на порушення державним виконавцем встановленого ЦПК триденного строку передання її до суду для перевірки та визнання і неподання до суду її оригіналу та відповідних документів, які надійшли від сторін виконавчого провадження у зв'язку з її укладенням.

Чи відповідають дії суду та державного виконавця чинному законодавству?

Тема 10. Загальні засади судового контролю за виконанням судових рішень.

Питання для обговорення (кологвіум):

1. Право на звернення із скаргою до суду в рамках судового контролю за виконанням судових рішень.
2. Подання скарги в рамках судового контролю за виконанням

судових рішень.

3. Строки для звернення зі скаргою в рамках судового контролю за виконанням судових рішень.
4. Розгляд скарги в рамках судового контролю за виконанням судових рішень.
5. Судове рішення за скаргою в рамках судового контролю за виконанням судових рішень.
6. Розподіл витрат, пов'язаних з розглядом скарги в рамках судового контролю за виконанням судових рішень.
7. Виконання ухвали суду в рамках судового контролю за виконанням судових рішень.

Тема 11. Особливості судового контролю за виконанням судових рішень.

Питання для обговорення (колоквіум):

1. Особливості, коли сторони виконавчого провадження мають право звернутися до суду із скаргою, якщо вважають, що рішенням, дією або бездіяльністю державного виконавця чи іншої посадової особи органу державної виконавчої служби або приватного виконавця під час виконання судового рішення, ухваленого відповідно до ЦПК України, порушено їхні права чи свободи.
2. Особливості подання скарги в рамках судового контролю за виконанням судових рішень.
3. Особливості та проблеми строків для звернення зі скаргою в рамках судового контролю за виконанням судових рішень.
4. Проблеми розгляду судом скарги в рамках судового контролю за виконанням судових рішень. Проблематика прийняття судового рішення за скаргою в рамках судового контролю за виконанням судових рішень.

Рекомендована література:

1. **Афанасьєв, В. В.** Организационно-правовые проблемы исполнительного производства в Украине: дис. ... канд. юрид. наук. Х.: Б. и., 1995. 200 с.
2. **Афанасьєв, В.** Щодо регулювання виконавчого провадження. Право України. 1994. № 9. С. 10.
3. **Білоусов, Ю. В.** Виконавче провадження: навч. посіб. Київ: Прецедент, 2004. 192 с.
4. **Верба-Сидор, О. Б.** Правосуб'єктність суду у виконавчому провадженні: автореферат дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Київ: б. в., 2013. 20 с.
5. Виконавче провадження. Законодавство. Роз'яснення. Судова практика: практ. посіб. / упоряд. Ю. І. Руснак. Київ: Центр учб. л-ри, 2014. 392 с.
6. Виконавче провадження: законодавство, судова практика: научное издание. Департамент державної виконавчої служби; за заг. ред. Г. В. Стаднік; упоряд. В. С. Ковальський. Київ: Юрінком Інтер, 2011. 336 с.
7. Виконавче провадження: навч.-практ. посібник / за заг. ред. В. В. Комарова; НЮУ ім. Я. Мудрого. Х.: Право, 2014. 704 с.
8. **Вінциславська, М. В.** Суб'єкти виконавчого процесу : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ: [б. в.], 2014. 19 с.
9. **Гребер, В.** Виконання рішень: німецький досвід. Український юрист. 2003. № 6. С. 42–44.
10. **Гук, Б. М.** Проблеми дефініції поняття виконавчого провадження. Університетські наукові записки. 2009. № 1. С. 101–106.
11. **Домбругова, А.** Відкриття виконавчого провадження. Юридичний вісник України. 2005. № 5 (5-11 лютого). С. 14.
12. **Домбругова, А.** Особливості здійснення виконавчого провадження. Юридичний вісник України. 2005. № 6 (12–18 лютого). С. 14–15.
13. **Ігонін, Р. В.** Поняття та система суб'єктів виконавчого провадження. Вісник Одеського інституту внутрішніх справ. 2005. № 1. С. 84–89.
14. **Кметик, В.** Участь адвоката у виконавчому провадженні. Адвокатура. 2007. № 22 (листопад). С. 5.
15. **Музиченко, О.** Права та обов'язки сторін у виконавчому провадженні. Урядовий кур'єр. 2006. № 172 (15 вересня). С. 10.
16. **Науменко, О.** Історія виникнення та становлення інституту виконавчого провадження. Вісник Київського Національного університету ім. Т. Шевченка. Юридичні науки. № 77-78. 2007. С. 49–53.
17. **Ніколаєв, І.** Система виконання судових рішень: світові стандарти та вітчизняні досягнення. Вісник Центру комерційного права. 2009. № 2 (№ 2/3). С. 8–11.

18. **Ніколаєва, І. В.** Поняття та сутність виконавчого провадження. Актуальні проблеми правотворення в сучасній Україні: зб. матеріалів III Всеукр. наук.-практ. конф. 26 квіт. 2012 р. / Нац. акад. наук України, Київ. ун-т права. К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2012. С. 198–199.
19. **Осадча, Н.** Примусове виконання судового рішення. Юридичний вісник України. 2003. № 8 (22-28 лютого). С. 14.
20. **Сибилев, Д. М.** Закон Украины "Об исполнительном производстве": науч.-практ. коммент. Х.: Легас, 2000. 112 с.
21. **Сидоренко, О. О.** Забезпечення виконання рішень, що набрали законної сили за новим ЦПК України. Конституція України – основа побудови правової держави і громадянського суспільства: Тези доп. та наук. повідомл. учасників всеукр. наук.-практ. конф. молодих учених та здобувачів (26-27 червня 2006 р.). Х.: Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого / за заг. ред. М. І. Панов, 2006. С. 350–352.
22. **Сокол, М.** Виконавче провадження як захист прав громадян. Підприємництво, господарство і право. 2009. № 9. С. 138–140.
23. **Солодкий, В.** Участь прокурора у виконавчому провадженні: Суть, генезис, значення. Вісник прокуратури. 2003. № 3. С. 6–11.
24. **Солодкий, В.** Участь прокурора у виконавчому провадженні: суть, генезис і значення. Право України. 2003. № 7. С. 56–60.
25. **Талан, Л.** Виконавче провадження в структурі цивілістичного процесу. Вісник Академії правових наук України. 2009 р. № 2 (57). С. 96–102.
26. **Талан, Л. Г.** Реалізація судових рішень у виконавчому провадженні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право; Національний університет "Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого". Х.: б. в., 2012. 201 с.
27. **Талан, Л. Г.** Реалізація судових рішень у виконавчому провадженні: автореферат дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право; Національний університет "Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого". Х.: б. в., 2012. 19 с.
28. **Тертишніков, В. І.** Взаємодія виконавчої і судової влади у виконавчому провадженні. Правова держава Україна: проблеми, перспективи розвитку: Короткі тези допов. та наук. повідом. республ. наук.-практ. конфер. 9–11 листопада 1995 р. Х.: Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого, 1995. С. 309–310.
29. **Тітов, М.** Про деякі проблеми виконавчого провадження. Право України. 1999. № 11. С. 64–68.
30. **Фурса, С.** Деякі учасники виконавчого провадження. Юридичний вісник України. 2003. № 24 (14–20 червня). С. 10.
31. **Фурса, С.** Правовий сенс виконавчого провадження. Юридичний вісник України. 2003. № 18 (№ 18–19, 9–16 травня). С. 10.

32. **Хотинська, О. З.** Деякі проблеми виконавчого провадження. Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. 2002. № 2. С. 256–258.
33. **Хотинська, О.** Правове становище адвоката як представника у виконавчому провадженні. Вісник прокуратури. 2003. № 3. С. 76–79.
34. **Хотинська, О.** Процесуальне становище сторін виконавчого провадження. Право України. 2004. № 3. С. 85–87.
35. **Цюра, В.** Особливості відносин представництва у виконавчому провадженні. Юридична Україна. 2012. № 5. С. 50–56.
36. **Чабан, С.** Представництво сторін у виконавчому провадженні. Вісник Львівського Університету. Серія юридична. Вип. 36. 2001. С. 343–345.
37. **Чабан, С. С.** Поняття та завдання виконавчого провадження. Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. 2002. № 2. С. 253–256.
38. **Чабан, С.** Участь адвокатів у виконавчому провадженні. Право України. 2001. № 11. С. 84–85.
39. **Шупеня, М., Бачук Б., Ботезат О.** Здійснення контролю за законністю виконавчого провадження. Право України. 2005. № 8. С. 8–10.
40. **Щербак, С.** Виконавче провадження як одна з правозахистних функцій держави. Право України. 2002. № 11. С. 86–90.
41. **Якимчук, С. О.** Виконання судових рішень як частина судового розгляду: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право; Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого. Харків: [б. в.], 2015. 20 с.
42. **Якимчук, С. О.** Виконання судових рішень як частина судового розгляду: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право; НЮУ ім. Я. Мудрого. Харків: Б. в., 2014. 240 с.
43. Типовий закон ЮНСІТРАЛ «Про трансграничну неспроможність» 30.05.1997 р./ Інформаційно-аналітичний центр Ліга, ТОВ «Ліга:Закон»
44. Виконавче провадження. Навчально-практичний посібник. Комаров В.В., Баранкова В.В., Бігун В.А. та ін.; Х., 2014.
45. **Сібільов Д. М.** Принципи законності та верховенства права у виконавчому провадженні: ідеологічні аспекти їх реалізації. Вісник Національної академії правових наук України, 2012, № 1.
46. **Сибилёв Д. М.** Генезис исполнительного производства в Украине: доктрина и тенденции. Арбитражный и гражданский процесс. 2010, № 11.
47. **Сібільов Д. М.** Правосуб'єктність субборжників у виконавчому провадженні. Науковий вісник Херсонського державного університету, № 2. 2016. с. 104–107.
48. **Сібільов Д. М.** Окремі питання класифікації суб'єктів виконавчих правовідносин в Законі України «Про виконавче провадження» //

Юридична наука в ХХІ столітті: перспективи та пріоритетні напрями досліджень. Запоріжжя, ЗНУ, 2017, С. 46–48.

49. Про виконавче провадження від 02.06.2016 р. URL: **<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>**
50. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини від 23.02.2006 р. URL: **<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>**
51. Регламент Ради ЄС No1346/2000 Council regulation (EC) No 1346/2000 of 29 May 2000 on insolvency proceedings // Official Journal L 160, 30.6.2000. - Р. 1–18.

Методи педагогічного контролю

Традиційні методи:

- методи усного контролю бесіда, виступ, пояснення, аналіз тексту, схем тощо.
- опитування у формі інтерв'ю;
- методи письмового контролю:

конспектування (короткий виклад, короткий запис змісту прочитаного. Конспектування ведеться від першого (від себе) або від третьої особи. Конспектування від першої особи краще розвиває самостійність мислення;

складання плану правового тексту. План, можливо, простий і складний. Для складання плану необхідно після прочитання тексту розділити його на частини і озаглавити кожну частину;

тези – короткий виклад основних думок прочитаного або прослуханого правового матеріалу;

цитування – дослівний витяг з тексту. Обов'язково вказуються вихідні дані (автор, назва роботи, місце видання, видавництво, рік видання, сторінка);

анотація – короткий згорнутий виклад змісту прочитаного без втрати істотного сенсу;

рецензування – написання короткого відгуку з вираженням свого відношення про прочитане;

складання формально-логічної моделі – словесно-схематичного зображення прочитаного;

складання тематичного тезауруса – впорядкованого комплексу базових правових понять по розділу, темі;

складання матриці правових ідей – порівняльних характеристик однорідних предметів, явищ в працях різних авторів.

- методи педагогічного спостереження;
- методи практичного контролю;
- методи програмового контролю.

Інноваційні методи:

До інноваційних методів навчання відносять *презентацію, евристичні бесіди, рольові ігри, дискусії, «мозковий штурм», конкурси з практичними завданнями та їх подальше обговорення, проектування бізнес планів, проєктів, проведення творчих заходів, використання мультимедійних комп'ютерних програм та залучення англомовних спеціалістів.*

- 1) *“Roundtable”* (Колективна гра на вирішення спільної проблеми).
- 2) *Scientific debate* (Навчальна суперечка-діалог, в якій студенти – представники різних напрямлень, відстоюють свою думку, протилежну іншим).
- 3) *Competition in small groups* (Мотиваційна гра, яка спонукає студентів до активності).
- 4) *“Brainstorm”* (Гра, розвиваюча критичне мислення).
- 5) *Situation* (Гра, розвиваюча вміння швидко реагувати та фантазувати).

6) Judicial sitting (Гра з розподіленням ролей та пошуком конструктивних відповідей).

7) Training (Форма навчання із застосуванням різних форм роботи з невеликою групою для вдосконалення навичок в процесі моделювання ситуацій, які наближені до реальності).

8) Debriefing (Аналіз та обговорення результатів попередньої роботи; структурування набутого досвіду; Визначення та оцінювання власних досягнень та поразок педагогом і учнями; планування подальшої діяльності).

Контрольні заходи результатів навчання

Контроль знань в рамках навчальної дисципліни здійснюється з урахуванням бально-рейтингової системи.

Підсумки педагогічного контролю проставляються в відомості по накопичувальним принципам і є підставою допуску до заліку. Якщо студент набрав протягом семестру за підсумками рубіжного та поточного контролю менше половини максимальної оцінки (60 %) з навчальної дисципліни, то він до іспиту не допускається.

4.2. Шкала підсумкової оцінки знань студентів

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ ім. Я. Мудрого
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язкий повторний курс		1 – 34

**ПИТАННЯ ДЛЯ ІСПИТУ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКОНАННЯ СУДОВИХ
РІШЕНЬ»**

1. Доступність правосуддя та виконавче провадження.
2. Виконавче провадження як частина судового розгляду.
3. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері виконання судових рішень.
4. Проблеми організації та діяльності Державної виконавчої служби.
5. Нормативні джерела виконавчого провадження.
6. Система виконавчого провадження.
7. Предмет виконавчого провадження.
8. Принцип диспозитивності у виконавчому провадженні.
9. Принцип співмірності заходів примусового виконання рішень та обсягу вимог за рішеннями.
10. Принцип гласності у виконавчому провадженні.
11. Принципи (засади) виконавчого провадження.
12. Заходи примусового виконання у виконавчому провадженні.
13. Поняття та класифікація суб'єктів виконавчого провадження.
14. Державний виконавець та його акти.
15. Приватні виконавці, їх права та обов'язки.
16. Юрисдикція приватних виконавців.
17. Відповідальність приватних виконавців.
18. Особи, які беруть участь у виконавчому провадженні.
19. Сторони у виконавчому провадженні.
20. правонаступництво у виконавчому провадженні.
21. Представництво у виконавчому провадженні.
22. Повноваження представника у виконавчому провадженні.
23. Участь у виконавчому провадженні прокурора.

24. Особи, що сприяють здійсненню виконавчого провадження.
25. Перекладач у виконавчому провадженні.
26. Поняті у виконавчому провадженні.
27. Спеціаліст у виконавчому провадженні.
28. Зберігач арештованого майна у виконавчому провадженні.
29. Відводи у виконавчому провадженні.
30. Виконавчі документи як підстави виконання.
31. Строки пред'явлення виконавчих документів до виконання.
32. Добровільне виконання виконавчого документа.
33. Відкриття виконавчого провадження.
34. Місце виконання рішення.
35. Час здійснення виконавчих дій.
36. Строки у виконавчому провадженні.
37. Переривання строку давності пред'явлення виконавчого документа до виконання.
38. Поновлення строків у виконавчому провадженні.
39. Негайне виконання виконавчих документів.
40. Відстрочка та розстрочка виконання виконавчих документів.
41. Встановлення чи зміна способу та порядку виконання виконавчих документів.
42. Відкладення проведення виконавчих дій.
43. Зупинення виконавчих дій.
44. Закінчення виконавчого провадження.
45. Повернення виконавчого документа.
46. Відновлення виконавчого провадження.
47. Виконавчий збір.
48. Витрати, пов'язані з проведенням виконавчих дій.
49. Розшук боржника та його майна.
50. Розшук дитини.

51. Розподіл стягнутих грошових сум та черговість задоволення вимог стягувача.
52. Винагорода приватного виконавця.
53. Порядок звернення стягнення на грошові суми та інше майно боржника.
54. Майно, на яке не може бути звернене стягнення.
55. Арешт майна боржника.
56. Вилучення арештованого майна.
57. Передача на зберігання арештованого майна.
58. Оцінка майна боржника.
59. Реалізація арештованого майна. Електронні торги «СЕТАМ».
60. Документи, які надаються державним та приватним виконавцем для проведення торгів.
61. Звернення стягнення на заробітну плату та інші види доходів боржника.
62. Відрахування із заробітної плати та інших видів доходів боржника.
63. Види доходів, на які не може бути звернене стягнення.
64. Виконання виконавчих документів про стягнення аліментів та заборгованості по аліментах.
65. Виконання виконавчих документів, які зобов'язують боржника вчинити певні дії або утриматися від їх вчинення.
66. Виконання виконавчих документів про поновлення на роботі.
67. Виконання виконавчих документів про виселення боржника, вселення стягувача.
68. Виконання виконавчих документів немайнового характеру з шлюбно-сімейних справ.
69. Захист прав учасників виконавчого провадження.
70. Оскарження дій (бездіяльності) державного виконавця та приватного виконавця.

71. Судова юрисдикція щодо розгляду скарг на рішення, дії та бездіяльність державних та приватних виконавців.

72. Пред'явлення позову в виконавчому провадженні.

73. Позов про відшкодування шкоди, заподіяної неправомірними діями державного та приватного виконавця.

74. Позов про звільнення майна з-під арешту.

75. Особливості звернення стягнення на дебіторську заборгованість.

76. Звернення стягнення на майно боржника, що перебуває в інших осіб.

77. Особливості звернення стягнення на нерухоме майно.

78. Особливості звернення стягнення на цінні папери.

79. Особливості звернення стягнення на заставлене майно.

80. Особливості звернення стягнення на частку в спільному майні.

81. Особливості виконання рішень третейських судів.

82. Майнові стягнення з держави, державних установ та державних підприємств.

83. Межі майнової відповідальності держави.

84. Межі майнової відповідальності фізичних осіб.

85. Межі майнової відповідальності юридичних осіб.

86. Виконання судових актів стосовно іноземних громадян, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб.

87. Імунітет іноземних громадян та держав у виконавчому провадженні.

88. Виконавче провадження і міжнародні угоди про правову допомогу.

89. Виконання рішень іноземних судів та арбітражів.

90. Право на звернення із скаргою до суду в рамках судового контролю за виконанням судових рішень.

91. Подання скарги в рамках судового контролю за виконанням судових рішень.

92. Строки для звернення зі скаргою в рамках судового контролю за

виконанням судових рішень.

93. Розгляд скарги в рамках судового контролю за виконанням судових рішень.

94. Судове рішення за скаргою в рамках судового контролю за виконанням судових рішень.

95. Розподіл витрат, пов'язаних з розглядом скарги в рамках судового контролю за виконанням судових рішень.

96. Виконання ухвали суду в рамках судового контролю за виконанням судових рішень.

97. Особливості подання скарги в рамках судового контролю за виконанням судових рішень.

98. Особливості та проблеми строків для звернення зі скаргою в рамках судового контролю за виконанням судових рішень.

99. Проблеми розгляду судом скарги в рамках судового контролю за виконанням судових рішень.

100. Проблематика прийняття судового рішення за скаргою в рамках судового контролю за виконанням судових рішень.